

ΚΡΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΙΑΣ

Oscar Zwintscher

Μελωδία

ΒΕΝΕΤΣΙΑΝΙΚΑ ΣΚΙΤΣΑ

ΕΠΕΙΤΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ

Ι Βενετοί κατέρριψαν νά μή είνε ποτέ καλοί Χριστιανοί, καὶ δι' αὐτὸς οἱ ζωγράφοι τῶν ἀπὸ τοὺς Βιβαρίνι μέχρι τοῦ ἐντελῶς ἀθέου Τιέπολο μᾶς ἔδωκαν μέγαν ἀριθμὸν Π αναγιῶν, ὃν ἐκάστη ἀντιρροστοπεύει καὶ ἐν ἄφεστον καλλιτέχνημα ἀλλ' ἐκ τῶν ὅπιων καμμία, οὐδὲ αὐτὴ ἡ Μαδόνα τῆς ἐκκλησίας τῶν Φράρι τοῦ Τζοβάνι Μπελίνι, δύναται νὰ μᾶς ἀναγκάσῃ νὰ γονατίσωμεν πρὸ αὐτῆς καὶ ἐπικλεσθῶμεν τὴν Χάριν Τῆς.

Ἐπικούρειοι καὶ συμφεροντολόγοι, ἔγινοντο Παπικοὶ ὅταν τοὺς συγένφροες, καὶ συνεμάχουν μετὰ τῶν Σαρακηνῶν κατὰ τοῦ Πάπα ὅταν τὸ ἐκάλει τὸ συμφέρον των. «Σιάρι Βενετσιάνη, ποί Κριστιάνοι». Μὲ ἀλλαλογια πρῶτα τὸ συμφέρον τῆς Βενετίας καὶ ἐπειτα τὸ τοῦ Χριστοῦ.

Ἄπο ὅλους ὅμως τοὺς ζωγράφους τῆς καλῆς ἐποχῆς ἐκεῖνος ποῦ τὸ εἶχεν ἐντελῶς παρακάμψι, ὃς πρὸς τὴν ἀτεικόνιστην τῶν θείων πραγμάτων, ὑπῆρξεν ὁ Παῦλος Καλλάρι, ὁ ἐπιλεγόμενος Βερονέζε.

Εἰς τὰ 1573 τὸ Ἐκκλησιαστικὸν συμβούλιον τοῦ Σάντης Τζοβάνι καὶ Πάπο τοῦ παρηγγειλε διὰ τὴν περίφημον ταύτην ἐκκλησίαν μίαν εἰκόνα παριστάνοντας τὸν «Μυστικὸν Δεῖπνον». Ο Βερονέζε ἔκαμε τὸν θαυμάσιον πίνακά του, ἀλλ' ἐθεώρησε καλὸν νὰ βάλῃ εἰς αὐτὸν πλησίον τοῦ Σωτῆρος γελωτοποιὸς κρατοῦντας παπαγάλους, ὑπήρετας κορυφιῶντας καὶ τοὺς Ἀποστόλους καθαρίζοντας τὰ δόντια των μὲ τὰ πηρούνια.

Τὸ Συμβούλιον ἐξηγριώθη καὶ τὸν ἐνήγαγεν ἐνώ-

πιον τῆς Ἱερᾶς ἐξετάσεως. 'Αλλ' ὁ Βερονέζε ἀπήντησεν, ὅτι ὁ ζωγράφος, ὅπως καὶ ὁ ποιητὴς, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ χρῆται τῆς ποιητικῆς ἀδείας. Οἱ Ἱεροτελεσταὶ, Βενετοί βλέπετε καὶ αὐτοὶ, τοῦ ἐπρότειναν νό. διορθώση τὸν πίνακά του, ἀλλ' οὗτος ἀπήντησε νπερηφάνως :

«Θὰ ἔξακολουθήσω νὰ ζωγραφίζω τὰ πράγματα, ὅπως τὰ ἀντιλάμβάνομαι».

★

Ἐκτάκτως ἔξυπνοι ὅμιοι ἀνθρώποι καὶ φινίσιμοι εἰς τὸ ἄκρον, ἐσκέφθησαν, ὅτι θὰ ἥτο καλὸν νὰ τεθοῦν ὑπὸ τὴν ἰδιαιτέραν προστασίαν τριῶν τεύλαχιστον ἄγιων.

Ἐκτὸς λοιπὸν ἀπὸ τὸν "Αγιον Μάρκον, τὸν ὅποιον εἶχον ὡς εἶδος Ἀδελφάκι καὶ εἰς τὸν ὅποιον ἐφόρτωναν ὅλας τὰς ἀποτυχίας των καὶ ὅλας τὰς ἀμαρτίας των, ἐπῆραν ὡς προστάτας των τὸν "Αγιον Ιάκωβον τοῦ βαθειοῦ Κκλαυλοῦ, διότι ἐκεῖ εὑρίσκετο τὸ ἱερόν του, καὶ τὸν "Αγιον Θεόδωρον μὲ τὸν Κροκόδειλον. Ἐπειδὴ ὅμιος ὁ καιμένος ὁ "Αγιος Ιάκωβος ἐβαρέθηκε, ὡς φάνεται, νὰ προστατεύῃ τόσον ἀμαρτωλοὺς ἀνθρώπους, τὸν ἐλησμόνησαν καὶ ἡρέσθησαν εἰς τὸν "Αγιον Μάρκον καὶ τὸν "Αγιον Θεόδωρον.

Καὶ δι' αὐτὸς τὸ πρῶτην πράγμα ποῦ βλέπετε ἀποβιβαζόμενοι εἰς τὴν Πιατσέταν εἶνε δύο ὑπερψύηλοι μαραμάρινοι κίονες. Εἰς τὸν ἐξ αὐτῶν ἵσταται ὁ Λέων τοῦ "Αγιον Μάρκου, εἰς τὸν ἄλλον δὲ ὁ "Αγιος Θεόδωρος πατῶν τὸν κροκόδειλον.

Λιοντάρι ἀπὸ τὴν μία μεριά, κροκόδειλος ἀπὸ τὴν ἄλλην ἀν τοὺς βαστοῦσε τῶν ἐχθρῶν τῆς Βενετίας, ἀς περνοῦσαν μέσα ἀπὸ τὰς δύο στήλας !

★

"Υπὸ ἐθνικὴν ἔποψιν ἡ θέα τῶν δύο τούτων στηλῶν διόλου δὲν εἶνε κολακευτικὴ δι' ἡμᾶς; τοὺς "Ελληνας, διότι συνδέεται μὲ μίαν ἥταν ἐπονείδιστον τῶν προγόνων μας Βυζαντινῶν. 'Εάν ἔτυχε νὰ ἐπισκεφθῆτε τὴν νῆσον τοῦ "Αγιον Γεωργίου μὲ τὸν θαυμάσιον